Onderwerp	Ontwikkelingen Stevig Lokaal Team
Datum	13 oktober 2026
Thema programmabegroting	Sociale basis
Portefeuillehouder	Ronald ter Hoeven

Geachte leden van de raad,

Met de programmabegroting 2027 zetten wij een volgende stap in de uitvoering van de transformatie in het sociaal domein. De voorgestelde investering van € 500.000 per jaar in het Stevig Lokaal Team maakt hiervan onderdeel uit. Met deze brief informeren wij u over de samenhang tussen deze ontwikkelingen, de betekenis voor onze inwoners en de wijze waarop wij hieraan uitvoering willen geven.

Met het Koersdocument Samen Leven en de Strategische Agenda 2025–2028 heeft uw raad richting gegeven aan de transformatie van het sociaal domein. De beweging die wij maken, is die van een sterke afhankelijkheid van geïndiceerde zorg naar meer passende ondersteuning dichtbij inwoners, met een belangrijke rol voor welzijn, preventie en sterke gemeenschappen.

Deze beweging sluit aan bij de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en de regionale ontwikkelingen in Centraal Gelderland. Binnen de regio worden afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheden van stevige lokale teams, waaronder het voeren van regie bij complexe gezinsproblematiek en de samenwerking met de jeugdbeschermingsketen.

Wat is een Stevig Lokaal Team?

Een Stevig Lokaal Team vervult drie samenhangende functies: toegang en goede vraagverheldering, het bieden van basishulp en het voeren van regie bij complexe problematiek.

Bij complexe problematiek krijgt het gezin één vast aanspreekpunt vanuit het lokale team. Deze professional bewaakt de samenhang tussen de verschillende vormen van ondersteuning, zorgt voor een gezamenlijk plan en blijft betrokken zolang dat nodig is.

Daarbij kijken we niet alleen naar de jeugdige, maar naar het hele gezin en de verschillende leefgebieden, zoals opvoeding, inkomen, wonen, gezondheid en

veiligheid. Het uitgangspunt is dat inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun leven houden. Waar dat onvoldoende lukt, ondersteunt de professional hen daarbij.

Een belangrijk uitgangspunt bij de ontwikkeling van stevige lokale teams is dat gezinnen kunnen rekenen op continuïteit van ondersteuning. In de regio Centraal Gelderland wordt dit in de regiovisie jeugd samengevat met het uitgangspunt: ‘Je bent ervan en je blijft ervan’. Dit betekent dat het lokale team betrokken blijft wanneer specialistische hulp wordt ingezet of wanneer sprake is van een kinderbeschermingsmaatregel. De verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de maatregel en de veiligheid van het kind blijven daarbij bij de daarvoor bevoegde organisaties. Het lokale team blijft vanuit zijn brede verantwoordelijkheid betrokken bij het gezin en ondersteunt de samenhang tussen de verschillende vormen van hulp. Hiermee willen we voorkomen dat gezinnen bij iedere overgang naar een andere vorm van ondersteuning opnieuw hun verhaal moeten vertellen of tussen organisaties in terechtkomen.

Samenwerking bij complexe problematiek en onveiligheid
Bij complexe gezinsproblematiek is een goede samenwerking tussen het lokale team, specialistische hulpverlening en de veiligheids- en beschermingsketen essentieel. Binnen Centraal Gelderland worden hiervoor gezamenlijke afspraken ontwikkeld. Het uitgangspunt is dat gezinnen kunnen rekenen op samenhang, continuïteit en één herkenbaar aanspreekpunt, ook wanneer meerdere organisaties betrokken zijn.

Geen nieuwe koers

Deze ontwikkeling komt niet uit de lucht vallen. De afgelopen jaren hebben landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen steeds dezelfde richting aangegeven: normaliseren, preventie, sterke lokale teams, een sterke sociale basis en meer samenhang rond gezinnen. Deze richting is terug te vinden in de Hervormingsagenda Jeugd, regionale afspraken binnen Centraal Gelderland, het Koersdocument Samen Leven, de Strategische Agenda 2025-2028, het verrijkt beleidskader Welzijn & Preventie en het coalitieakkoord.

De afgelopen maanden hebben wij bovendien, onder andere via de aanpak rondom Jeugdhulp met Verblijf, steeds beter inzicht gekregen in wat nodig is om deze beweging daadwerkelijk te realiseren. Het doorontwikkelen en verder opbouwen van het Stevig Lokaal Team is daarvan een belangrijke uitwerking. Deze ontwikkeling van het Stevig Lokaal Team gaat echter niet alleen over jeugd. We beginnen bij jeugd en verblijf omdat daar de urgentie het grootst is, maar de onderliggende beweging raakt het hele sociale domein.

Regionale samenwerking

De gemeenten in de jeugdhulpregio Centraal Gelderland werken gezamenlijk aan een regionaal kader voor regievoering en uitvoeringsafspraken met de jeugdbeschermingsketen. Dit kader beschrijft de verantwoordelijkheden van lokale teams en hun samenwerking met andere organisaties, zowel binnen vrijwillige ondersteuning als bij situaties van onveiligheid en kinderbeschermingsmaatregelen. De bestuurlijke vaststelling van dit kader is voorzien op 6 november 2026. Met de ontwikkeling van ons Stevig Lokaal Team bereiden wij ons voor op de uitvoering van deze regionale afspraken. Daarbij houden wij rekening met de verdere besluitvorming en de vertaling naar onze lokale organisatie.

Waarom is dit nodig?

De raad heeft gekozen voor normaliseren, preventie, ondersteuning dichtbij huis en sterke gemeenschappen. Om die beweging ook echt te kunnen maken, is investeren in welzijn en preventie alleen niet voldoende. Welzijn en preventie vormen de motor van de verandering. Het Stevig Lokaal Team is de cruciale schakel die inwoners, sociale basis en specialistische ondersteuning met elkaar verbindt en ervoor zorgt dat de gekozen koers daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht. Alleen de combinatie van een sterke sociale basis, welzijn en preventie én een Stevig Lokaal Team maakt het mogelijk om problemen eerder te signaleren, ondersteuning dichterbij te organiseren en de afhankelijkheid van zwaardere vormen van zorg terug te dringen.

Waarom nu?

Rheden staat hierin niet alleen. Alle gemeenten binnen Centraal Gelderland werken aan de versterking van lokale teams en de invoering van de verklarende analyse. Met de regiovisie Jeugd wordt deze beweging opnieuw vastgesteld en verder uitgewerkt. Alle gemeenten zullen daarvoor capaciteit moeten organiseren. De voorgestelde investering sorteert hierop voor en zorgt ervoor dat Rheden de gekozen regionale en lokale koers daadwerkelijk kan uitvoeren.

Waarom niet binnen de bestaande formatie?

Het huidige jeugdteam is in belangrijke mate ingericht op het beoordelen van aanvragen en het organiseren van toegang tot jeugdhulp. De ontwikkeling naar een Stevig Lokaal Team vraagt om meer capaciteit voor brede vraagverheldering, het bieden en organiseren van basishulp en het voeren van regie bij complexe problematiek. Ook de regionale ontwikkeling vraagt een andere inzet van onze professionals. Zij moeten

langduriger betrokken kunnen blijven bij gezinnen, samenwerken met specialistische hulpverleners en jeugdbeschermingsorganisaties en actief bijdragen aan het voorkomen van escalatie en onnodig zware zorg. Deze werkzaamheden kunnen niet volledig binnen de bestaande capaciteit worden opgevangen. Met de voorgestelde investering van € 500.000 per jaar creëren wij de noodzakelijke ruimte om deze andere werkwijze daadwerkelijk vorm te geven.
Het college heeft, conform de afspraken in het coalitieakkoord, nadrukkelijk onderzocht of deze ontwikkeling binnen de bestaande capaciteit en programma's gerealiseerd kan worden. De afgelopen jaren zijn binnen programma Samen Leven al verschillende keuzes gemaakt en prioriteiten verlegd om ruimte te creëren voor de gewenste beweging. De mogelijkheden om binnen de bestaande capaciteit opnieuw substantiële verschuivingen door te voeren zijn daardoor helaas niet mogelijk.

De beschikbare capaciteit wordt ingezet voor wettelijke taken. Een keuze voor ‘nieuw voor oud’ betekent dat andere maatschappelijke opgaven, dienstverlening aan inwoners of eerder ingezette veranderingen moeten worden afgebouwd of vertraagd. Dat beperkt niet alleen andere werkzaamheden, maar ook de beweging die de raad juist wil realiseren. Daarnaast neemt het risico toe op oplopende werkvoorraden, langere wachttijden en minder ruimte voor vroegsignalering en ondersteuning van gezinnen.

Wat betekent de investering?

Met de voorgestelde investering zorgen wij ervoor dat Rheden niet alleen kan aansluiten bij deze regionale ontwikkeling, maar ook daadwerkelijk kan voldoen aan de uitvoeringsverantwoordelijkheid die daaruit voortvloeit. De investering van € 500.000 vormt een noodzakelijke stap in de ontwikkeling van het Stevig Lokaal Team en wordt ingezet voor:

- versterking van regie bij complexe situaties;
- invoering van de verklarende analyse;
- ondersteuning dichtbij inwoners in samenhang met welzijn, preventie en de sociale basis.

Met een verklarende analyse onderzoeken we samen met het gezin welke factoren de problemen veroorzaken en in stand houden. Dit helpt om te bepalen welke ondersteuning nodig is en hoe betrokken partijen daarin kunnen samenwerken.
Bij complexe situaties betekent regie dat samen met het gezin en betrokken professionals wordt gewerkt aan samenhangende doelen, duidelijke afspraken en continuïteit van ondersteuning. Daarbij verbinden we de inzet van onder meer onderwijs, welzijn, huisartsen, gecertificeerde instellingen en jeugdhulpaanbieders. De consulent blijft nadrukkelijk betrokken en bewaakt de samenhang van de

ondersteuning, met respect voor de eigen regie van het gezin en de wettelijke verantwoordelijkheden van betrokken organisaties.
De investering financiert daarmee niet het eindbeeld, maar maakt het mogelijk de volgende stap te zetten in de uitvoering van de eerder gekozen koers.

Kort gezegd: welzijn en preventie zijn de motor van de beweging; het Stevig Lokaal Team verbindt dit met blijvende betrokkenheid van het gezin en de consulent, die de samenhang van de ondersteuning bewaakt met respect voor de eigen regie van het gezin en de wettelijke verantwoordelijkheden van betrokken organisaties, en met jeugdhulp die zo kort als verantwoord en zo dicht mogelijk bij huis wordt ingezet.

De benodigde uitbreiding van circa 5,35 fte (€ 500.000) is gericht op het versterken van de regie en monitoring op complexe en dure jeugdzorg, het uitvoeren van noodzakelijke verklarende analyses en het structureel op orde brengen van de begroting door de afhankelijkheid van zwaardere vormen van zorg terug te dringen.

Vervolg

Wij volgen zowel de inhoudelijke als de financiële resultaten van deze ontwikkeling. Daarbij kijken wij onder andere naar de instroom, duur en zwaarte van geïndiceerde jeugdhulp, het aantal jongeren in verblijf en het aantal gezinnen dat ondersteuning ontvangt vanuit het Stevig Lokaal Team. Daarnaast willen wij inzicht krijgen in de mate waarin gezinnen kunnen rekenen op één vast aanspreekpunt, of de samenwerking tussen betrokken hulpverleners verbetert en ondersteuning vanuit het gezin, het netwerk en de sociale basis beter wordt benut. De gemeenteraad wordt actief geïnformeerd over de verdere uitwerking en voortgang van de voorgestelde maatregelen. Vanuit het programma Samen Leven in Rheden wordt de raad betrokken bij belangrijke ontwikkelingen en eventuele besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris